

Войцеховський Б. О.
аспірант кафедри кримінології
та кримінально-виконавчого права,
Національного юридичного
університету імені Ярослава Мудрого

НЕЗАКОННИЙ ОБІГ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ, ЯК ФАКТОР ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Анотація. У тезах розглянуто незаконний обіг зброї, як фактор, що сприяє існуванню організованої злочинності.

Ключові слова: зброя, організована злочинність.

Ключевые слова: оружие, организованная преступность.

Аннотация. В тезисах рассмотрено незаконный оборот оружия, как фактор, способствующий существованию организованной преступности.

Keywords: weapons, organized crime.

Annotation. In theses examined illegal trafficking of weapons as a factor contributing to the existence of organized crime.

Вогнепальна зброя широко використовується організованою злочинністю для здійснення різних насильницьких злочинів та залякування злочинцями своїх ворогів. Крім того організовані злочинні угруповання самі займаються незаконним збутом, виготовленням та переробкою вогнепальної зброї. Для

бандитизму озброєність є обов'язковим елементом об'єктивної сторони злочину.

За даними МВС станом на 2016 рік в Україні було зареєстровано понад 909 тисяч одиниць вогнепальної зброї та понад 309 тисяч спецзасобів (пристроїв для відстрілу гумових куль та газових пістолетів) в населення, також протягом 2016 року було зафіксовано 4387 випадків втрати та крадіжок зареєстрованої зброї, яка може поповнити незаконний обіг зброї [1]. Кількість незареєстрованої зброї в рази вища ніж зареєстрованої, за даними організації Small Arms Survey (Женева, Швейцарія), яка досліджує питання обігу нелегальної вогнепальної зброї, в Україні в обігу знаходиться від 3 до 5 мільйонів одиниць незареєстрованої зброї [2, с. 3].

Вище наведені цифри вказують на широкі можливості отримання зброї організованою злочинністю. Ситуація погіршилась з початку бойових дій на Сході України – зброя звідти стала важливим джерелом поставок в інші частини країни [2, с. 5]. Даною ситуацією, імовірно, скористалась і організована злочинність, так кількість зафіксованих злочинів щодо незаконного обігу зброї (ст. ст. 262, 263 КК України), вчинених у складі організованих груп і злочинних організацій зросла, порівняно з попередніми роками [3, с. 37].

Враховуючи, що для здійснення насильницьких дій чи рекету організовані групи і злочинні організації часто використовують вогнепальну зброю, то зменшення її незаконного обігу повинно запобігати організованій злочинності загалом та бандитизму - зокрема. Втім за даними МВС в 2017 році було вилучено близько 2,4 тисячі одиниць вогнепальної зброї [4], що майже в двічі менше показника втрати та крадіжок зареєстрованої зброї. З такою статистикою злочинний світ не відчуватиме дефіциту зброї ще дуже довго.

Варто зазначити, що зареєстрована зброя також активно використовується організованою злочинністю, особливо, при вчиненні рейдерських захоплень підприємств. Такі рейдерські захоплення, як правило, кваліфікують за частиною 4 ст. 296 [5] [6].

Враховуючи вищесказане, для вирішення проблеми надзвичайно великого обсягу незаконного обігу вогнепальної зброї та її використання організованими групами та злочинними організаціями, вважаю, що необхідно на рівні Закону врегулювати питання обігу зброї та спростити її реєстрацію та перереєстрацію.

Список використаних джерел:

1. МВС | Кількість зареєстрованої зброї в Україні [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://mvs.gov.ua/ua/infographic/ministerstvo_vnutrishnih_sprav/Kilkist_zareistrovanoj_zbroji_v_Ukraini.htm
2. Антон Мартинюк | Дослідження незаконних потоків зброї [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.smallarmssurvey.org/fileadmin/docs/T-Briefing-Papers/SAS-BP3-Ukraine-UKR.pdf>
3. Шелетько С.А. Окремі тенденції проявів організованої злочинності // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). - № 2, 2014 – С. 35-39.
4. МВС | У 2017 році Нацполіція вилучила з незаконного обігу понад дві тисячі гранат (ІНФОГРАФІКА, ФОТО) [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://mvs.gov.ua/ua/news/11656_U_2017_roci_Nacpoliciya_viluchila_z_nezakonnogo_obigu_ponad_dvi_tisyachi_granat_INFOGRAFIKA_FOTO.htm
5. Зброю рейдерів з Васильківщини перевіряють на законність [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.pogyad.tv/zbroyu-rejderiv-z-vasylikvshhyny-perevirayut-na-zakonnist/>

6. Рейдерське захоплення підприємства на Харківщині: у підозрюваних конфіскували арсенал зброї [Електронний ресурс]. – 2019. – Режим доступу до ресурсу:
https://zik.ua/news/2019/08/21/reiderske_zahoplennya_pidpryiemstva_na_harkivshchyni_u_pidozryuvanyh_1631177

Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. В. Ф. Оболенцев

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого
Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса
Національної академії правових наук України

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції
з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

Харків
«Право»
2019

Редакційна колегія:
д-р юрид. наук, проф. А. П. Гетьман;
д-р юрид. наук, проф. Б. М. Головкін;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Ткачова;
канд. юрид. наук, доц. О. В. Таволжанський;
зав. лабораторії Ю. Г. Бойко

Протидія організованій злочинності і корупції : матеріали XIX Все-
П83 **укр. наук. конф. з кримінології для студентів, аспірантів та молодих**
вчених (м. Харків, 2 груд. 2019 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана і Б. М. Го-
ловкіна. – Харків : Право, 2019. – 232 с.

ISBN 978-966-937-837-8

ISBN 978-966-937-837-8

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2019
© НДІ вивчення проблем злочинності іме-
ні академіка В. В. Сташиса Національної
академії правових наук України, 2019
© Оформлення. Видавництво «Право», 2019

Наукове видання

ПРОТИДІЯ ОРГАНІЗОВАНИЙ ЗЛОЧИННОСТІ І КОРУПЦІЇ

Матеріали XIX Всеукраїнської наукової конференції з кримінології
для студентів, аспірантів та молодих вчених

(м. Харків, 2 грудня 2019 р.)

За загальною редакцією
професора *А. П. Гетьмана* і професора *Б. М. Головкина*

*Матеріали друкуються в авторській науковій
та літературній редакції*

Відповідальний за випуск *Б. М. Головін*

Оригінал-макет виготовлено на кафедрі кримінології
та кримінально-виконавчого права
Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого
(61024, м. Харків, вул. Пушкінська, 77, ауд. 89)

Підписано до друку з оригінал-макета 28.11.2019.
Формат 60×84 $\frac{1}{16}$. Папір офсетний. Гарнітура Times.
Обл.-вид. арк. 16,92. Ум. друк. арк. 13,49. Вид. № 2348.
Тираж 60 прим.

Видавництво «Право» Національної академії правових наук України
та Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
вул. Чернишевська, 80а, Харків, 61002, Україна
Сайт: www.pravo-izdat.com.ua
E-mail для авторів: verstka@pravo-izdat.com.ua
E-mail для замовлень: sales@pravo-izdat.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів
видавничої продукції — серія ДК № 4219 від 01.12.2011 р.

Виготовлено у друкарні ФОП Дуюнова Т. В.
Тел. (057) 717-28-80